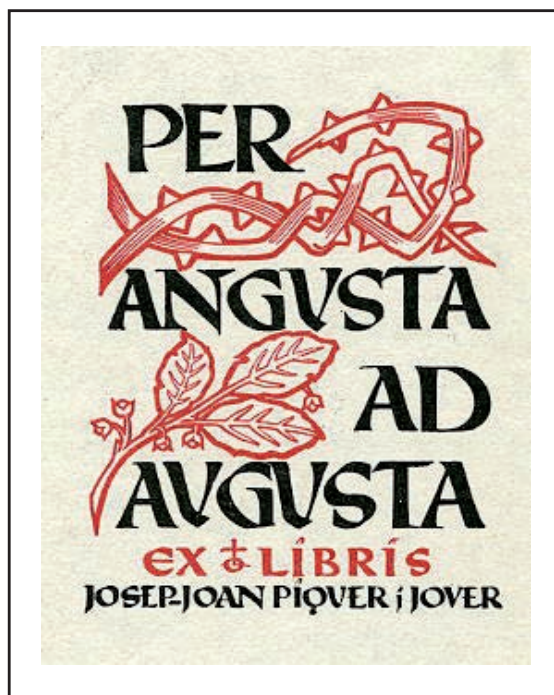

El llegat de Josep-Joan Piquer:

Carlota Pomés i Coll

*Bibliografia de Josep-Joan Piquer i Jover
(1911-1985) In memoriam*

Ex-libris

Per Rosa M. PIQUER i POMÉS
Grup de Recerques de les Terres de Ponent

Pàgina anterior:

Reproducció d'un ex-libris de Josep Joan Piquer i Jover (Arxiu Rosa M. Piquer).

OBRES PRIMICERES

Treballs publicats a la revista *Segarra* de Maldà:

Les ruïnes de l'hermita, 1926, II, núm. 32, p.10.

El segle del avenç, ídem. núm. 34, p.9.

A l'ombra de mes claustres, 1927, III, núm. 44, p.9.

[sota el pseudònim "Rocamur de Vallconda"]

Quan era cavaller, ídem, núm. 45, p.9 [ídem que l'anterior]

Publicat a *Aires de la Conca* de Montblanc:

El vi "Montblanc". A la memòria del prohoms don Pau Jover i Amenós (A) "Monis" (1845-1924), 1930, VI, núm. 119, p.4.

Publicat al *Correo Josefino* de Tortosa:

Santa Maria de Vallbona. Impresiones y fantasías, 1930, XXXIV, núm. 339, pp.156-157, il.

Publicat a *La Veu de Tarragona* [sota el pseudònim "J.P. i J. de Torremader"]:

XIX, 1931

4 setembre: Entorn del problema comarcal de Catalunya. L'assimilisme i la comarca.

6 octubre: La Baixa Segarra. Poesia.

25 desembre: El sentit litúrgic de Nadal.

XX, 1932

1 gener: La crisi de l'Estat. I. L'hegemonia del poder a través de la història.

2 gener: La crisi de l'Estat. II. Les fonts del cesarisme modern.

3 gener: El concepte de la història.

5 gener: Situem-nos enfront de la "mobocracy".

6 gener: Les figures vivents del meu pessebre.

8 gener: Els Estudis Orientals a la Universitat Pontifícia de Catalunya. I. A propòsit d'un Museu Bíblic.

14 gener: Els Estudis Orientals a la Universitat Pontifícia de Catalunya. II. Una adaptació al mètode intuïtiu.

16 febrer: Els Estudis Orientals a la Universitat Pontifícia de Catalunya. III. La Biblioteca.

Publicat per Manuel de Montoliu a la secció "La vida cultural" de *La Veu de Catalunya* de Barcelona: Un poema... [Fragment de l'"Elegia del carrer que no passa"], 1936, XLVI, núm. 12.344, p.10.

OBRES PEDAGÒGIQUES, PSICO-SOCIALS I DE PROTECCIÓ DE MENORS

1. Les colònies del Comitè Diocesà de l'Escola Catòlica de Barcelona
A Esplai, Barcelona 1934, núm. 149, pp. 482-483 i núm. 150, p. 496, il.
2. Utilatge d'un arxiu paidològic a l'escola
[Assaig realitzat a l'Escola-granja de Plegamans, pertanyent al Patronat de Lliberts i de la Infància abandonada, amb nois delinqüents de dit organisme i del Tribunal Tutelar de Menors de Barcelona.] A Butlletí dels mestres, Barcelona 1934, any VI, núm. 116, pp. 282-285 i núm. 117, pp. 298-303.
3. Un centre d'interès: la comarca
[Estudi psicològic-social del medi ambient d'una comunitat rural.] A Butlletí dels mestres, 1935, VII, núm. 126, pp. 114-116; núms. 128-129, pp. 147-150; núms. 130-131, pp. 182-186; núm. 133, pp. 226-231; núm. 135, pp. 258-261 i núm. 136, pp. 276-278, il. amb dibuixos i 1 mapa.
4. El cinema a l'escola
[Experiència efectuada a l'Escola-granja de Plegamans.] A Butlletí dels mestres, 1936, VIII, núm. 139, pp. 7-10; núm. 141, pp. 42-45; núm. 148, pp. 153-154, núm. 153, pp. 201-203 i núm. 154, pp. 216-218, il. amb fotografies i dibuixos.
5. Consideración etiológica sobre algunas fallas del juicio moral en la disciplina del niño abandonado de la postguerra española
[Comunicació sol·licitada per al "Congreso nacional de neurología y psiquiatría", Barcelona, 12-14 gener 1942.] A Actas españolas de neurología y psiquiatría, Madrid-Barcelona 1943, IV, núms. 3-4, pp. 159-167. Hom n'edità extrets.
6. Encuesta sobre los juguetes preferidos por los niños [abandonados y delincuentes sometidos a régimen de internado.]
Resultados y comentario. *A Hoja pedagógica*, suplement extraordinari del *Boletín de vida religiosa*, Barcelona, Junta Provincial de Protección de Menores, 1944, II, núm. 2, pp. 13-16.
7. Estado de la Psicología Experimental en el movimiento de Protección de Menores de España
Conferencia pronunciada en la Escuela Social, de Barcelona, dentro del curso de higiene mental... año 1944. Vegeu un extret a "Acta médica hispánica", Barcelona 1944, II, núm. 12, pp. 657-658.

8. Breve exposición y comentario de la doctrina de F. Brentano sobre el origen del conocimiento moral

A Revista de la Escuela de estudios penitenciarios, Madrid 1945, I, núm. 8, pp.31-33.

9. Contribución al estudio del tipo de mentalidad del niño español abandonado y delincuente de la postguerra. *A Libro de Actas del Sexto Congreso Nacional de Pediatría*, Santander, 24-29 juliol 1944. Santander 1945, pp. 328-340.

10. La educación por la familia: sentido y programa de una pedagogía

[*Conté, a més:*] Normas y métodos de observación: Orientación de los paseos y visitas; Orientación de los juegos y deportes; Orientación de los talleres, etc. [*Aquest estudi constitueix un pla complet que intentà pal·liar els greus defectes inherents a la vida col·lectiva d'un establiment tancat.*] *A Boletín de actividades* de la Junta Provincial de Protección de Menores, Barcelona 1945, I, núm. 1, pp.3-19.

11. Nota técnica dedicada al estudio de la primera clasificación sobre tipos psicológicos, de la estadística de factores influyentes en el extravío de menores

Comunicación presentada a la Reunión especial de la Unión Nacional de Tribunales Tutelares de España, Vitoria, 10 septiembre 1943. *A Infancia nostra*, Barcelona 1945, 4ª època, I, núm. 1 pp. 3-6, il.

12. Acerca de los útiles indispensables para el funcionamiento de un laboratorio de psicología experimental. *A Boletín de actividades* de la J. P. de P. de M., Barcelona 1946, II, núm. 4, p. 9 i núm. 5, p. 22.

13. Bosquejo de los elementos intelectuales y volitivos para la teoría del juicio moral en el niño

A Revista de la Escuela de estudios penitenciarios, Madrid 1946, II, núm. 13, pp. 9-14.

14. Las fallas del juicio moral en el niño

A Boletín de actividades de la J. P. de P. de M., Barcelona 1946, II, núm. 8, pp. 68-70. Vegeu també a *Orientación catequística*, Barcelona 1947, VII, núm. 3, pp. 98-103.

15. Los métodos de experimentación en el laboratorio psicotécnico de la Junta Provincial de Protección de Menores

A Boletín de actividades de la J. P. de P. de M., Barcelona 1946, II, núm. 6, pp. 25-33.

16. *El niño abandonado y delincuente*

Consideración etiológica y estadística sobre algunas fallas del juicio moral en la conducta del niño español de postguerra. Repertorio bibliográfico. Prólogo del P. Fernando Mª Palmés, S.I.. Premio Pelfort. Madrid, Instituto “San José de Calasanz” de Pedagogía, del C.S.I.C., 1946, XXVIII + pp.456 + 88 làms. s.n.+ 4ff. Pleg. +5 mapes. Il. amb dibuixos infantils. Resums en anglès i francès.

17. Los factores influyentes en la delincuencia juvenil

Avance de comentario sobre los datos estadísticos de 32 Tribunales Tutelares de España, de 1942 a 1947. A *Actas del Primer Congreso Internacional de Pedagogía*, Santander-San Sebastián, 19-26 julio 1949. Madrid, C.S.I.C., 1951, IV, pp. 295-311. Vegeu també, amb text corregit i il·lustrat, a *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1950, Junta Provincial de Protección de Menores, any I, vol. I, núm. 3, pp. 65-73, i núm. 4, pp. 93-108. Resum en francès. Hom en publicà una 2ª edició en forma d’extret.

18. Évolution de la vie religieuse en Espagne durant les vingt dernières années

Étude de Léo Delaa, avec la collaboration de Severino Aznar, Florentino del Valle, S.J. et José J. Piquer y Jover. A *Lumen vitae, revue internationale de la formation religieuse*, Bruxelles 1951, VI, núms. 1-2, pp. 111-126. Hom n’edità extrets.

19. Tres años de labor (1948-1950) [de la] Junta Provincial de Protección de Menores de Barcelona

[*Orientació social i sanitària, ajuda, assistència social i tutela moral.*] A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1951, any II, vol. II, núm. 7, pp. 7-21, il.

20. Programa mínimo de educación social. Necesidad de fijar su contenido y de llevarlo a la práctica

Conferencia pronunciada el día 7 de mayo de 1951 en la Universidad de Barcelona. Vegeu resum a *Pro infancia y juventud*, 1952, any III, vol. III, núm. 21, pp. 115-126.

21. Introducción a la psicopedagogía diferencial de la edad escolar

Conferencia leída en el Instituto Filosófico de Balmesiana, de Barcelona, dentro del Curso de introducción psicológica a la pedagogía, año 1952. A *Pro infancia y juventud*, 1953, any IV, vol. IV, núm. 28, pp. 115-126. Resum en francès.

22. Misión y limitaciones de los parvularios de suburbio

Conferencia pronunciada en la Escuela de puericultura, de Barcelona... año 1952. A *Pro infancia y juventud*, 1953, any IV, vol. IV, núm. 29, pp. 158-159.

23. Antecedentes para el estudio de un estatuto del personal educador

Las instituciones auxiliares y los funcionarios técnicos en la legislación de las Juntas de protección de menores. A *Pro infancia y juventud*, 1954, any V, vol. IV, núm. 34, pp. 353-378.

24. El niño ante el cine

Declaraciones difundidas por Radio Nacional de España en Barcelona, el día 13 de mayo de 1955. A *Pro infancia y juventud*, 1955, any VI, vol. V, núm. 41, pp. 177-179.

25. San Antonio María Claret, pedagogo

Un gran apóstol de la educación familiar. A *Revista española de Pedagogía*, Madrid, C.S.I.C., 1954, XII, núm. 46, pp. 227-238. Vegeu també, amb text augmentat i il·lustracions documentals, a *Pro infancia y juventud*, 1955, any VI, vol. V, núm. 37, pp. 1-9. Resum en francès.

26. Volumen y sentido de la prensa de la obra barcelonesa de Protección de Menores. Ante la proximidad de un aniversario

[*Amb apèndixs que contenen el repertori de les publicacions periòdiques editades per la Junta Provincial de Protección de Menores i pel Tribunal Tutelar de Barcelona, i una selecció de notes sobre metodologia i fins de l'acció protectora.*] A *Pro infancia y juventud*, 1956, any VII, vol. VI, núm. 45, pp. 91-98.

27. La formación profesional de los menores abandonados. Génesis y fundamentos para su eficacia

[*Sobre la necessitat de psicòleg orientador a les institucions, i sobre els punts cardinals en què s'ha de basar una formació professional eficient.*] A *Revista de la Obra de Protección de Menores*, Madrid, Consejo Superior de Protección de Menores, 1957, XIV, núm. 52, pp. 9-13.

28. Ha fallecido Mosén Pedragosa: Una vida al servicio de la infancia y de los pobres

[*Aquesta necrologia conté:*] Origen modesto de un gran sacerdote. Anécdota ejemplar de su primera misa. Desarrollo de su vocación en favor de los humildes. Resumen compendiado de su obra. Los últimos recuerdos de su vida. A *Revista de la Obra de Protección de Menores*, 1957, núm. 54, pp. 77-83. Reproduït a les revistes següents: *Boletín Oficial del Obispado de Barcelona*, Barcelona 1957, núms. 8-9, pp. 408-417; *Revista de la Escuela de estudios*

penitenciarios, Madrid 1957, núm. 129, pp. 581-588; *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1957, núm. 53, pp. 195-200; *San José Oriol*, Barcelona 1957, X, núm. 110, pp. 2-7; i parcialment a *Obra mercedaria*, Barcelona 1957, núm. 50, pp. 49-50.

29. Mater amabilis. Un sistema de casa de familia que tiene por base la pedagogía de la maternidad espiritual

Conferencia pronunciada en la Universidad de Barcelona, el día 27 de marzo de 1957. A Revista española de pedagogía, del C.S.I.C., 1957, XV, núm. 57, pp. 51-63. Vegeu també, amb annex augmentat, a *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1957, any VIII, vol. VII, núm. 53, pp. 169-181. Resum en francès. Hom feu una nova tirada amb 4 làm., en forma d'extret.

30. La orientación y formación profesional en régimen de internado: observaciones previas

[*Comunicació presentada al Setè Congrés de l'Oficina Internacional Catòlica de la Infància, Lisboa, 29 juny – 5 juliol 1959.*] A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1959, any X, vol. IX, núm. 65, pp. 141-152. Resum en francès. Hom en féu una nova tirada en forma d'extret. Reproduïda en el núm. monogràfic que, amb el títol *El niño y su vocación*, edità Bordón, Madrid, Sociedad Española de Pedagogía, 1960, XII, núms. 90-99, pp. 163-179.

31. La personalidad de don Pedro Font i Puig

Discurso pronunciado en la solemne sesión necrológica... el día 4 de diciembre de 1959 en... la Delegación de Barcelona del C.S.I.C.. A Revista española de Pedagogía, Madrid, C.S.I.C., 1959, XVII, núm. 68, pp. 294-300. Hom n'edità extrets.

32. Acerca de la organización de la enseñanza en España

A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1960, any XI, vol. X, núm. 68, pp. 47-59.

33. La escuela de Vítor Fontes. Aportaciones portuguesas a la neuropsiquiatría infantil

[*Breu resum sobre l'equip de treball de l'Instituto Antonio Aurélio da Costa Ferreira, de Lisboa, que dirigeix el Dr. Fontes, amb la relació bibliogràfica de les principals publicacions dels seus col·laboradors.*] A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1960, any XI, vol. X, núm. 67, pp. 14-16.

34. Notícia històrica y jurídica sobre el problema de los refugiados

[*Treball escrit al final de desembre de 1944, publicat en 1960, actualitzat amb un preàmbul i una nota estadística, per a commemorar l'Any Mundial del Refugiat.*] A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1960, any XI, vol. X, núm. 68, pp. 65-66.

35. La Obra Social “Do Ardina”

Bajo la pedagogía carismática del amor y la libertad. A Pro infancia y juventud, Barcelona 1960, any XI, vol. X, núm. 71, pp. 165-180. Resum en francès. Hom en féu una 2ª edició en forma d'extret.

36. Pedagogía y vida (Historia de casos)

Una carta ejemplar [Missiva escrita des d'un penal espanyol per un antic pupil qui sofria condemna a causa d'un homicidi.] A Pro infancia y juventud, Barcelona 1960, any XI, vol. X, núm. 68, pp. 65-66.

Una perla en el muladar. Raro ejemplo de virtud en un deficiente mental. [Estudi psíquic d'un dèbil mental.] Ídem., 1960, any XI, vol. X, núm. 72, pp. 224-228.

Ampliació i complement de l'assaig literari *Historia del niño que venció la gula*, publicat a *Boletín de vida religiosa*, Barcelona 1943, I, núm. 6-7, pp. 4 i 8; núm. 7-8, p. 4; i núm. 10 (ha de dir 9), pp. 4 i 6, il.

Enfermedad y crimen. Grave caso de delincuencia juvenil. [Exploració de la personalitat d'un noi homicida.] Ídem., 1961, any XII, vol. XI, núm. 75, pp. 91-99.

37. Tipus i tendències de treball dels menors delinqüents de Barcelona. Resultats d'un enquesta

[Visió global del problema, basada en els resultats d'un enquesta efectuada per l'autor l'any 1960 sobre 4.444 menors de la facultat reformadora del Tribunal Tutelar de Barcelona.] A Miscel·lània Fontserè, Barcelona, G. Gili, 1961, pp. 335-356, il. Hom n'edità extrets. Barcelona, Casa Prov. de Caritat, 1962, 48 pp. + 2 làms. Resum en francès. Amb el títol *Tipos y tendencias de trabajo de los menores delincuentes de Barcelona: Resultados de una encuesta*, es publicà un resum d'aquesta obra amb dues addicions: un preàmbul explicant les relacions del Dr. Eduard Fontserè amb l'Obra de Protecció de Menors de Barcelona i un quadre estadístic plegable. A *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1962, any XIII, vol. XII, núm. 79, pp. 3-12, il. El preàmbul i el quadre estadístic es publicà també a la *Revista española de Pedagogía*, Madrid 1962, XX, 77, pp. 71-81.

38. Volumen y caracteres de la delincuencia infantil española. Nota breve para un examen comparativo. Repertorio bibliográfico

[Estudi basat en les dades oficial publicades per l'Instituto Nacional de Estadística relatives a l'any 1956. Extensa bibliografia.] A Pro infancia y juventud, Barcelona 1961, any XII, vol. XI, núm. 76, pp. 113-130; núm. 77, pp. 150-168, i núm. 78, pp. 194-220, il., amb 22 quadres estadístics i 22 gràfics. Resum en francès. Hom n'edità extrets. Barcelona 1961, 84 pp. Un resum

en castellà fou publicat a *Revista española de Pedagogía*, Madrid 1961, pp. 401-405.

39. Fundamentación psicológica y aplicaciones prácticas del misterio de la maternidad espiritual de María

Primera parte (Introducción): *El papel del ambiente en la vida del niño sin hogar*. [Conté, entre altres, els següents assaigs: *La fuerza que posee una institución familiar*. (El Cardenal Salvador Casañas i Pagès, bisbe de Barcelona), pp. 153-155, i *Reacciones de una santa moderna ante los peligrosos efectos de sus sentimientos de orfandad*. (Teresa de Lisieux), pp. 155-161.] *Pro infancia y juventud*, Barcelona 1962, any XIII, vol. XII, núm. 84, pp. 145-162.

40. Problemas cruciales de la infancia abandonada

[*Comunicaciones presentadas, amb la col·laboració de Carlota Pomés de Piquer, al Primer Congreso Nacional de la infancia española, Madrid, 28 octubre – 3 noviembre 1962.*] A *Publicaciones al servicio del niño español*, Madrid, Dirección General de Sanidad, 1962, XXV, núms. 296-297, 128 pp. [El volum conté els assaigs següents:]

J.-J. Piquer – C. Pomés: *Necesidad de crear un centro de documentación de la infancia y bases para su planteamiento*, pp. 2-24.

J.-J. Piquer – C. Pomés: *El problema de la prostitución y su grave influencia en la conducta de los niños y adolescentes*, pp. 25-46.

J.-J. Piquer: *La explotación laboral de los menores. Medidas para atajarla*, pp. 47-60.

C. Pomés: *La educación de los niños en las buenas lecturas. Labor realizada por un tipo de biblioteca infantil ejemplar*, pp. 61-74.

J.-J. Piquer: *Clasificación y volumen de los niños privados de ambiente familiar normal*, pp. 75-86.

J.-J. Piquer: *Causas y remedios del abandono infantil*, pp. 87-104.

J.-J. Piquer: *Internado y familia. Precauciones conducentes a paliar los efectos de las llamadas “medidas de educación asilares”*, pp.105-111.

J.-J. Piquer: *Internado y parroquia. Relación de la institución parroquial con los niños tutelados*, pp. 113-125. [Aquesta comunicació és l'única que figura a les *Actas del Congreso*, amb el títol: *Necesidades de la infancia española*, Madrid, Comisión Católica Española de la Infancia, 1963, pp. 523-528.]

41. Comentario a la estadística de factores influyentes en el extravío de menores

Diez años de actuación del Tribunal Tutelar de menores de Barcelona (1953-

1962) y su comparación con otras provincias de España. A *Revista española de Pedagogía*, Madrid, C.S.I.C., 1965, núm. 86, pp. 141-160.

42. Estadísticas generales españolas sobre delincuencia juvenil

A *Revista española de Pedagogía*, Madrid, C.S.I.C., 1964, XXII, núm. 87, pp. 269-271.

43. Orientación para la psicopedagogía de los niños sin hogar normal

Comunicación presentada al Tercer Congreso nacional de Pedagogía, Salamanca. 28 a 31 octubre 1964. A *Revista española de Pedagogía*, Madrid, C.S.I.C., 1965, núm. 91-92, pp. 671-716. Resum en francès.

44. De la disciplina. Informe pedagógico núm. 2. Inteligencia, inmigración y suburbio. Ensayo de pronóstico acerca del porvenir profesional de la juventud procedente de los bajos fondos sociales

[*El primer estudi porta data de 30 de desembre de 1940 i s'hi examinen objectivament les causes de la indisciplina escolar en una institució tancada de la postguerra, tot indicant els mètodes adequats per al restabliment de l'ordre. El segon és la traducció d'un treball en català encara inèdit, fruit d'una conferència donada a la Societat Catalana de Geografia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, a principis de l'any 1950.*] Barcelona, Gráficas Marina, 1972, 66 pp. + 1 f. + 13 làms. Aquests dos opuscles foren publicats també a *Pro Infancia y Juventud*, Barcelona 1972, núm.139, pp. 1-27, núm. 140, pp. 41-47, i núm. 141, pp. 63-76.

45. La formación de los educadores de niños provados de hogar

Bases para el establecimiento de una nueva profesión social. A *Perspectivas pedagógicas*, Barcelona, Departamento de Pedagogía comparada (C.S.I.C.), 1972, VIII, núm. 29, pp. 23-51.

46. Hacia una interpretación de lo femenino

En torno al problema de los fundamentos de la maternidad espiritual. . A *Perspectivas pedagógicas*, Barcelona, Departamento de Pedagogía comparada (C.S.I.C.), 1973, VIII, núm. 32, pp. 529-549.

47. La formación pedagógica del profesorado de bachillerato

En col·laboració amb Vicente Benedito. Barcelona, Universidad, 1973, 43 pp., Instituto de Ciencias de la Educación. Informe núm. 9.

ASSAIGS BIBLIOGRÀFICS

48. Paul de Vuyst (1863-1950)

A Pro Infancia y Juventud, Barcelona 1951, any II, vol. II, núm. 10, pp. 85-87.

49. Las revistas de los movimientos internacionales en favor del niño

A Revue internationale de l'Enfance, de la UIPE, Ginebra; *La infancia en el mundo*, del BICE, París; *Courier*, del CIE, París. Ídem núm. 11, pp. 123-126.

50. Bibliografía inglesa sobre delincuencia juvenil

Ídem, núms. 15-16, pp. 257-258.

51. Ejercicios ascéticos para niños

[*Comentari de l'obra de Leo Ruger, "Der jugendliche Werktagsheilige", amb una selecció de diversos fragments.*] *A Espiritu*, Barcelona, Balmesiana, 1952, núm. 2, pp. 56-58. Publicat també a *Pro Infancia y Juventud*, Barcelona 1952, any III, vol. III, núm. 22, pp. 104-107.

52. La labor de la Junta Provincial de Protección de Menores de Barcelona

[*Comentari sobre la "Memòria del año 1951" de dit organisme.*] Ídem, núm. 23, pp. 141-145, il.

53. Meritoria labor social de la Junta de Baleares

Dos años de experiencias en mediopensionados. Ídem, 1953, any IV, vol. IV, núm. 26, pp. 44-46.

54. Libros prohibidos

Ídem., 1954, any V, vol. VII, núm. 33, pp. 302-304.

55. El problema didáctico del dogma del infierno

Ídem., 1957, any VIII, vol. VII, núm. 49, pp. 12-13.

56. Ascética para adolescentes

[*Análisi de l'obra de Leo Ruger, "Luz y cruz".*] Ídem., núm. 52, pp. 129-132.

57. El problema del absentismo

[*Comentari a l'estudi de J. Capdevila, "La primordial contribución del maestro de enseñanza primaria al entusiasmo por el agro y el arraigo rural".*] *A Bordón*, Revista de la Sociedad Española de Pedagogía, Madrid 1957, IX, núm. 67, pp. 129-131. Publicat també a *Pro Infancia y Juventud*, Barcelona 1958, any IX, vol. VIII, núm. 55, pp. 11-112.

58. Los niños inadaptados

[Crítica de l'obra de Ch. L. C. Burns, "Maladjusted Children".] Ídem, núm. 59, pp. 149-150.

59. Servidoras de los pobres

Ejemplar apostolado de una Congregación desconocida en España. [Información suscitada per l'opuscle "La Congrégation des Servantes des Pauvres".] Ídem, 1959, any X, vol. IX, núm. 61, pp. 12-13.

60. La unidad de los cristianos

Valiosa contribución al movimiento ecuménico. [Glossa de l'opuscle "L'At-hos et le monachisme orthodoxe", amb un repertori bibliogràfic sobre ecumenisme i espiritualitat oriental i el problema de l'Església a Occident.] Ídem, 1961, any XII, vol. XI, núm. 73, pp. 12-14 i 21.

61. Tercer Centenario de la muerte de "Monsieur Vincent"

Repertorio bibliográfico [S'assenyalen breument els trets principals de la figura de sant Vicenç de Paül.] Ídem, 1962, any XIII, vol. XII, núm. 82, pp. 109-110.

62. Sobre la delincuencia juvenil de la edad intermedia

[Crítica i resum de l'obra de Christian de Vuyst, "Criminels et valeurs vécutés: Étude clinique d'un groupe de jeunes criminels".] Ídem., 1963, any XIV, vol. XIII, núm. 85, pp. 1-6.

PUBLICACIONES OFICIALES DEL TRIBUNAL DE MENORS

63. *El Tribunal de Menores de Barcelona en los años 1939 y 1940*

[I. Estudio de las estadísticas. II. Investigación social... III. Investigación biológica. Examen médico-psicológico y psiquiátrico.] Barcelona, J. Horta y C^a, 1941, 88. Pp. + 1 lám. [Treball redactat en col·laboració amb Claudi Bassols Iglesias. Pròleg i conclusió adaptats per Ramon Albó Martí.]

64. *Resumen estadístico de la actuación del Tribunal Tutelar de Menores de Barcelona en el año 1942*

Barcelona, J. Horta y C^a, 1943, 38 pp., il. [En col·laboració amb Claudi Bassols Iglesias.]

65. *Resumen de factores influyentes en el extravío de menores según los datos estadísticos del Tribunal Tutelar de Barcelona en 1943*

Barcelona, J. Horta y C^a, 1944, 50 pp., il. [*En col·laboració amb Claudi Bas-sols Iglesias.*]

66. *Estadística de los factores influyentes en el extravío de menores ingresados en 1944 en la acción tutelar reformadora permanente del Tribunal Tutelar de Barcelona*

[*Comentari i estadística comparada dels anys 1942, 1943 i 1944.*] Barcelona, J. Horta y C^a, 1945, 80 pp., il.

67. *Tribunal Tutelar de Menores: XXV años de labor (1921-1946)*

[*Conté una crònica dels actes commemoratius (pp. 9-52) i tres apèndixs: I. La nueva Casa de observación y el Laboratorio psicotécnico (pp. 55-59); II. Estadística de factores influyentes... del año 1945 (pp. 61-68); III. Veinticinco años de actuación del Tribunal Tutelar de Menores de Barcelona... sobre 30.106 casos*] Barcelona, La Hormiga de Oro, 1947, 80 pp. + 28 ff. + 11 ff. pleg., il.

68. *El problema de la inmigración*

Ponencia presentada por el Tribunal Tutelar de Menores de Barcelona a la XIII Asamblea de la Unión Nacional de Tribunales Tutelares de Menores de España, celebrada en Valencia durante el mes de mayo de 1950. [Conté dades i comentaris sobre el volum del corrent immigratori de la província de Barcelona i sobre la naturalesa dels menors ingressats en el Tribunal Tutelar d'aquesta província.] Valencia, Cantos y Ripoll, 1950, 28 pp. Reproduït a la *Revista de la Obra de Protección de Menores*, Madrid 1950, núm. 24, pp. 81-88.

69. "Siguiendo mi camino..."

En el quincuagésimo aniversario de la Obra de Protección de Menores (1904-1954). Barcelona, La Hormiga de Oro, 1955, 236 pp. + 24 làms. s.n. [*Treball retocat per Ramon Albó*]

70. *Aspectos positivos de la prensa infantil y juvenil*

Ponencia presentada a la XVII Asamblea de la Unión Nacional de Tribunales Tutelares de Menores de España, celebrada en Burgos los días del 8 al 10 de octubre de 1956. Barcelona, Gráficas Marina, 1956, 28 pp. Publicat també a *Pro Infancia y Juventud*, Barcelona 1956, any VII, vol. VI, núm. 48, pp. 181-190. Resum en francès.

71. *Hacia la preparación y especialización del personal educador*

Doctrina y práctica. Ponencia presentada a la XVIII Asamblea de la Unión Nacional de Tribunales Tutelares de Menores, celebrada en Córdoba en octubre de 1958. Barcelona, Gráficas Marina, 1958, 36 pp.

72. *Tribunal Tutelar de Menores de Barcelona: Memoria del Cincuentenario (1921-1936)*

Prefacio de Martirián Llosas. [Conté quatre parts: I. La memòria (pp. 9-56); II. Les estadístiques (pp. 57-113), que comprenen 51.873 casos; III. Els gràfics (pp. 115-140); IV. La relació classificada de les institucions educadores amb què compta el Tribunal de Menors (pp. 141-152). En la part estadística col·laboraren Maria Rosa Noves i Massanet i Josep-Joan Piquer i Jornet, i en la part gràfica Domènec Peraferrer i Ortí.] Barcelona, Gráficas Diamante, 1969, 156 pp. + 14 làms. + 24 gràfics.

PUBLICACIONES OFICIALES DE LA JUNTA PROVINCIAL
DE PROTECCIÓN DE MENORS

73. *Reglamento del Grupo Benéfico*
Prólogo de Antonio Aunós. Barcelona, G. A.S.A., 1948, 72 pp.
74. *Memoria del año 1949*

[Pla d'organització pedagògica i escolar del Grup Benèfic i estudi del grau d'analfabetisme dels menors abandonats.] Barcelona, G.A.S.A., 1950, pp. 22-46 i annexes núms. 20-28.

75. *Memoria del año 1949*

[Pla psicològic d'observació i experimentació implantat al Grup Benèfic i estudi comparatiu del dèficit mental que presenten els menors abandonats.] Barcelona, G.A.S.A., 1951, pp. 29-34 i annexes núms. 13-25.

76. *La Protección de Menores en España*

Características generales y fines de la obra. [Text en castellà, francès i anglès. Fullet de divulgació editat amb motiu del XXXV Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Barcelona del 27 de maig a l'1 de juny de 1952.] Barcelona, Gráficas Marina, 1952, 24 pp.

PUBLICACIONES DEL SECRETARIAT GENERAL DIOCESÀ
DE CARITAT

77. *La caridad de la Iglesia en la Diócesis de Barcelona durante el año 1951*

Prólogo del Obispo de Barcelona. [Memòria publicada amb motiu de les Jornades de Caritat que s'organitzaren coincidint amb el XXXV Congrés Eucarístic Internacional. Conté una relació de totes les obres socials de la diòcesi.] Barcelona, Gráficas Marina, 1953, 112 pp. + 31 làms. s.n.

PUBLICACIONS DE LA SECCIÓ DE BARCELONA DE L'INSTITUT
"SAN JOSÉ DE CALASANZ" DEL C.S.I.C.

78. *Memorias de la Delegación de Barcelona del C.S.I.C.*

[Breu resum de les investigacions efectuades. Les de l'autor tracten, principalment, sobre pedagogia, abandó moral i delinqüència juvenil.] Barcelona. Gráficas Marina, 1947, pp. 25-28; 1948, pp. 30-33; 1949, pp. 26-28; 1950-51, pp. 24-28; 1952-53, pp. 24-28; 1954-55, pp. 23-27; 1956-57, pp. 22-25; 1958-59, pp. 23-27; 1960-61, pp. 20-24; 1962-63, pp. 22-29. No se'n publicaren més.

OBRES HISTÒRIQUES, LITERÀRIES I D'ESPIRITUALITAT
MONÀSTICA

79. *Santa María de Vallbona*

Guía histórico-descriptiva del monasterio cisterciense y del pueblo. Monografía inèdita, premiada per l'Acadèmia Mariana de Lleida en el concurs de l'any 1957, 81 + 67 ff. N'hi ha dos exemplars mecanografiats, un a l'Acadèmia Mariana de Lleida, l'altre a la Secció de Manuscrits de la Biblioteca de Catalunya.

80. *Santa Joaquina de Vedruna en Vallbona*

A Hermandad del Monasterio Cisterciense... Memorias de 1957-1958. Vallbona 1959, pp. 26-32 + 1 làm.

81. *Pequeña guía del Real Monasterio Cisterciense de Santa María de Vallbona*

Vallbona de les Monges. Publicacions de la Germandat Cistercenca. Barcelona, Gràfiques Marina, 1962, 8 pp. + 2 fotos i 1 mapa.

82. *Vigencia actual y perenne del santo rosario*

Tres maneras de rezarlo con devoción, comentadas por un seglar. A *Teología Espiritual*, Valencia 1962, VI, núm. 16, pp. 97-131.

83. *Pro fomento de los estudios locales*

I. Investigaciones sobre flora y fauna de la Baja Segarra. A *Ilerda*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1963-1965, XXVII-XXVIII, pp. 175-187.

84. *Pro fomento de los estudios locales*

II. Recopilación onomástica relativa al municipio de Vallbona de les Monges. A *Ilerda*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1966-1968, XXIX, pp. 201-235.

85. Els monestirs cistercencs de dones de la Corona d'Aragó al segle XIX

Reformes de signe positiu promogudes pels monjos de l'orde exclaustrats. A *Miscellanea Populeтана*, Poblet 1966, pp. 521-589. (Scriptorium Populeti, vol. I).

86. Els monestirs cistercencs femenins de la Corona d'Aragó al segle XIX

Sotragades polítiques i intromissions del poder civil que més els afectaren. A *Studia Monastica*, Montserrat 1966, VIII, pp. 71-132.

87. *Catalunya cistercenca*

Petit intent de localització dels cenobis cistercencs catalans. Barcelona, Germandat de Santa Maria de Vallbona, 1967, 4 pp. + 1 mapa a quatre tintes. Segona edició a cura del "Centro Comarcal Leridano", Barcelona 1967, X, pp. 16-19, il.

88. *Epistolari familiar de Santa Joaquina de Mas i de Vedruna (1823-1889)*

Introduccions, transcripció, notes i estudi. Barcelona, Biblioteca Balmes, 1967, VI + 170 pp. + 13 làms. Edició de 200 exemplars. Una part d'aquest llibre ha estat publicada a *Analecta sacra Tarraconensis*, Barcelona, Biblioteca Balmes, 1964, XXXVII, pp. 139-230, i 1965, XXXVIII, pp. 317-332. El capítol "Guia per a la lectura de les cartes" fou editat en extret.

89. Etapas progresivas de la vida cisterciense

Ensayo sobre liturgia y usos de los monasterios de monjas. A *Analecta sacra Tarraconensis*, Barcelona, Biblioteca Balmes, 1967, XL, pp. 25-64.

90. El monestir cistercenc de Santa Maria de Vallbona

A *Boletín interior informativo del Centro Comarcal Leridano*, Barcelona 1967, X, núm. 107, pp. 7-10 + 2 fotos i 1 mapa.

91. Notícies sobre fundacions femenines cistercenques a Catalunya

Extretes de la "Monestirologia inèdita del P. Caresmar. A *Primer Col·loqui d'història del monaquisme català*, Santes Creus 1967, I, pp. 233-262, il. amb 7 escuts heràldics.

92. *Monjos exclaustrats de Santes Creus i altres abadies cistercenques de la Corona d'Aragó que influïren en la restauració de l'esperit monàstic dels cenobis de dones (1815-1881)*

Pròleg d'Eufemià Fort i Cogul. Santes Creus 1968, 182 pp. Edició de 100 exemplars. Publicació de l'Arxiu Bibliogràfic, núm. 26. El mateix text ha estat publicat a la revista *Santes Creus*, 1965, III, núm. 21, pp. 11-47; 1966, núm. 23, pp. 103-144, núm. 24, pp. 145-182, i 1967, núm. 25, pp. 193-234.

93. *Restauració de la vida comunitària íntegra al cenobi de Valldonzella*

Una lliçó d'història i d'espíritualitat. Barcelona, Germandat de Valldonzella, 1968, 84 pp. +6 làms. Edició de 250 exemplars. (Estudis cistercencs, IV).

94. El senyoriu de la Manresana

Nota sobre un dels darrers episodis del domini feudal. A *Cuadernos de arqueología e historia de la ciudad*, Barcelona 1968, XII, pp.51-71 + 1 l'am. [Estudis dedicats a Duran i Sampere en el sei LXXXè aniversari, II.]

95. *El senyoriu de Verdú*

Introducció per a l'estudi del règim jurisdiccional que els abats de Poblet exerciren sobre la vila. Tarragona, Reial Societat Arqueològica, 1968, 188 pp. + 8 làms. + 2 plànols. Edició de 400 exemplars. El text sense els índexs ha estat publicat al *Boletín Arqueológico*, Tarragona 1967-1968, fascs. 97-104, pp. 5-156. (Miscel·lània Sánchez Real, II.)

96. Normes metodològiques per a la redacció del *Monasticon Cataloniae*

A Primer Col·loqui d'història del monaquisme català, Santes Creus 1969, II, pp. 109-164, il. amb 1 mapa i 2 gràfics.

97. El Pedregal

A Nova Tàrrega, Tàrrega 1969, XXVI, ff. s.n., amb 7 escuts heràldics.

98. *Circulars de la Hermandad Cisterciense de Santa Maria de Vallbona*

Vallbona, 10 novembre 1957 – 5 setembre 1970, núms. 1-35, 68 fulls, s.s., il. [Escrites en col·laboració amb Antoni Domènech i Clarós, Josep M. Razquin i Jené, Antoni Sabí i Ger, etc.]

99. El Dr. Vicenç Garcia i Fra Josep Barberà

Noves notícies sobre els orígens de la seva amistat. A *Santes Creus*, 1970, IV, núm. 32, pp. 113-142. (Homenatge a Josep Vives i Miret, 1970-1971, II. Publicacions de l'Arxiu Bibliogràfic, núm. 29.)

100. Les Dames de Vallbona

Versió, comentaris i notes d'un poema d'A. M. Huntington, traduït per Marià Manent. A *Boletín Arqueológico*, Tarragona 1971-1972, fasc. 113-120, pp. 379-403, 4 làms. (Recull d'estudis dedicats a la memòria de Mn. Joan Serra i Vilaró.)

101. Actualidad creciente del Monasterio de Vallbona

Un cenobio vivo que se está convirtiendo en un centro de espiritualidad. A

La Mañana, Lleida, 15 novembre 1972, p. 6, i 16 novembre 1972, pp. 8-9.
[*Entreviu de Joan Duch; fotos de Josep M. Miró i Rosinach.*]

102. *Vallbona de les Monges*

Monasterio cisterciense de Santa María de Vallbona, Lleida, Delegación Provincial de Información y Turismo, 1972, 1 full pleg. amb 7 fotos i 1 mapa a tot color.

103. L'expansió monàstica femenina a Catalunya durant els segles XII i XIII

Anàlisi del fenomen dins el context de la història de l'espiritualitat. A *Analec-ta sacra Tarraconensis*, Barcelona 1973, XLV, fasc. 1r, pp. 1-23. (Ponència oficial del *Segon Col·loqui d'història del monaquisme català*, Sant Joan de les Abadesses, 17-20 setembre 1970.)

104. Noves troballes arqueològiques al Cenobi de Vallbona i als seus voltants

A *Boletín Arqueológico*, Tarragona 1973-1974, asc. 121-124, pp. 35-49 + 4 làms. [*En col·laboració amb Josep M. Miró i Rosinach.*]

105. El Monasterio Cisterciense de Vallbona

Aportaciones leridanas a su institución y renacimiento. A *La Mañana*, Lleida, 18 abril 1973, p. 18; 22 abril, pp. 20-21, i 24 abril, pp. 12-13, il. Nova edició corregida, publicada per *Ilerda*, Lleida 1974, XXXV, pp. 133-146, + 19 làmines.

106. Noms de monges i servidors del Monestir de Vallbona (segles XVI-XVII)

A *Analec-ta sacra Tarraconensis*, XLVII, 1974, pp. 1-20. Un resum d'aquest treball fou presentat al *Tercer Col·loqui d'història del monaquisme català*. (Bellpuig, 5-8 setembre 1974)

107. El pas de Mossèn Muntanyola per terres de la Segarra

A *Miscel·lània mossèn Muntanyola*, Vilaseca-Salou 1974, II, pp. 375-410, il.

108. *Santa Maria de Vallbona*

Edició patrocinada per la Biblioteca Pública Municipal de Bellpuig i la Comunitat de Santa Maria de Vallbona, 1974, 20 pp., amb 6 fotos, 1 plànol i 1 mapa. Nova edició ampliada, patrocinada per la Comunitat: Vallbona de les Monges 1976, 24 pp. + 7 fotos, 1 plànol i 1 mapa.

109. *La Confraria dels Juraments al Cenobi de Vallbona*

Erecció i estatuts. Lleida, Instituto de Estudios Ilerdenses, 1976, 29 pp. (Càtedra de cultura catalana *Samuel Gili i Gaya*, XIX)

110. El Monasterio Cisterciense de Vallbona

Crònica de Miguel-Ramón Zapater. A *Hispania Sacra*, Madrid 1976, XXIX, pp. 417-428.

111. Les ordenances de la vila de Vallbona a les darrerries del segle XVII

Lleida, Instituto de Estudios Ilerdenses, 1977. Extret de *Ilerda*, 1977, pp. 85-99.

112. *El periodista Ramon Pomés i el seu temps*

Barcelona, Rafael Dalmau, 1977, 80 pp. + 1 l'am. De front. (Episodis de la història, núms. 121-122.)

113. Cartulari de Vallbona (1157-1665)

A *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, XXXVII, 1977-1978, pp. 67-109.

114. *Abaciologi de Vallbona (1153-1977)*

Barcelona, Imp. Altés, 1978, 440 pp. + 49 làms. + 11 dibuixos (entre els quals un plànol del monestir i dos mapes), il. (Fundació d'història i art Roger de Belfort, Santes Creus. Publicació núm. 5.)

115. Carta de visita de Fra Benet Llord adreçada a les monges de Vallbona

A *Santes Creus*, 1978, V, núm. 47, pp. 373-390.

116. Les exploracions de la voluntat a Vallbona durant els segles XVII i XVIII

A *Studia Monastica*, Abadia de Montserrat, 1978, XX, pp. 145-219. (Subsidia Monastica, 7.) Un resum d'aquest treball fou presentat al *Tercer Col·loqui d'història del monaquisme català* (Bellpuig, 5-8 setembre 1974).

117. Fundación y postrimerías del Monasterio del Patrocinio

A *Cistercium*, Abadía de Nuestra Señora de San Isidro de Dueñas, 1978, XXX, pp. 151-155.

118. Santa Joaquina de Vedruna

A *Los santos de Barcelona. Vidas ejemplares*. Barcelona, Editorial Balmes, 1978, 2a ed., pp. 101-111.

119. Historia y leyenda.

Una vidente de las cercanías de Lourdes ingresa en el Monasterio de Vallbona. A *Cistercium*, XXXI, núm. 156, pp. 375-386.

120. El “Prado espiritual” y “Flos sanctorum” cisterciense

A *Cistercium*, Abadía de Nuestra Señora de San Isidro de Dueñas, 1979, XXXI, núm. 156, pp. 375-386.

121. Santa Joaquina de Vedruna

A *Els sants de Barcelona. Vides exemplars*. Barcelona, Editorial Balmes, 1979, pp. 86-94, il.

122. Duran i Sanpere al Monestir de Vallbona

Records personals. A *Nova Tàrrega*, Tàrrega 1980, 2a època, XXXVII, núm. 1840, ff. 8-9, s.n.

123. Escrivans i notaris de la cúria baronial de Vallbona (segles XII-XVIII)

A *Estudis històrics i documents dels arxius de Protocol*, Barcelona 1980, VIII, pp. 29-47.

124. *L'obra creadora del periodista Ramon Pomés*

Etapas de plenitud del teatre català. A *Treballs de la Secció de Filologia i Història Literària*, Tarragona, Institut d'Estudis Tarraconenses, 1980, I, pp. 183-220 + 1 lám. Hom n'edità extrets. Segona part de *El periodista Ramon Pomés i el seu temps*.

125. *Vida ermitana a Barcelona i als seus entorns. Èpoques tardanes (1386-1913)*

Premi d'assaig Ciutat de Barcelona 1976. Barcelona, Biblioteca Balmes, 1980, 148 pp. + 4 ff. s.n. + 19 làms. i 2 mapes. Extret d'*Analecta sacra Tarraconensia*, vols. 49-50, 1976-1977. Un resum d'aquest treball fou presentat al *Tercer Col·loqui d'història del monaquisme català* (Bellpuig, 5-8 setembre 1974).

LXXV ANIVERSARI DEL DESCOBRIMENT DELS RAIGS X (1895-1970)

126. *Contribución al estudio del nacimiento de la Radiología española (1895-1911)*

Prólogo de Antonio Domènech Clarós, presidente de la Asociación de Radiología y Electrología de la Academia de Ciencias Médicas de Cataluña y Baleares. Madrid, Editorial Garsi, 1972, 168 pp. + 2 fulls pleg. + 25 làms. (Monografías de la Sociedad Española de Radiología y Electrología Médicas y de Medicina Nuclear, I.)

127. *Panorama històric de la Radiologia a Catalunya (1896-1936)*

Pròleg d'Antoni Domènech i Clarós. Barcelona, Associació de Radiologia i

Electrologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, 1972, 180 pp., il. Edició limitada de 200 exemplars. Publicat també al suplement monogràfic núm. 2, 1971, 160 pp., dels *Anales de Medicina* editats per l'esmentada Acadèmia.

VII CENTENARI DEL TRASPÀS DE SANT RAMON DE PENYAFORT (1975)

128. La Decretal del "Metus" del Cenobi de Colobres

Contribució a l'estudi dels orígens monàstics de la serralada del Tallat. A *Boletín Arqueológico*, Tarragona, 1976-1977, època IV, asc. 133-140, pp. 109-132. (Miscel·lània Salvador Vilaseca.)

129. *La vida i els miracles de sant Ramon de Penyafort segons un gravador flamenc*

Contribució a la iconografia raimondiana. Barcelona, Imp. Finagrafsa, 1980, 48 pp. + 18 gravats de Jan van Halbeek.

XV CENTENARI DEL NAIXEMENT DE SANT BENET (1980)

130. Aportaciones a la iconografía de san Benito

A *Cistercium*, Abadía de Nuestra Señora de San Isidro de Dueñas, 1980, XXXII, núm. 157, pp. 183-204 + 16 gravats, la majoria boixos catalans.

131. Vicissituds d'una regla de sant Benet, de Vallbona, avui perduda

A *Studia Silensia*, Abadía de Silos, 1980, VI, pp. 453-455.

132. El gobierno de las monjas de la Orden según el "Nomasticon" Cisterciense

A *Schola Caritatis*, Barcelona 1981, Any de Sant Benet, núm. 91, pp. 41-49.

DARRERA ETAPA

133. Llibres trobats en cases de pagès

A *Revista de Llibreria Antiquària*, Barcelona 1980, IV, núm. 5, pp. 10-14, il.

134. *Vallbona de les Monges. Monestir de Santa Maria de Vallbona*

4ª edició revisada. [Resum en castellà, anglès, francès i alemany.] Vallbona, Comunitat cistercenca de Santa Maria, 1981, 18 ff., il. en color.

135. *Vallbona de les Monges. Monestir de Santa Maria de Vallbona*

Vallbona, Comunitat cistercenca de Santa Maria, 1981, 1 full pleg., il. en color.

136. *La Baronía de Vallbona (Notes d'estudi)*

Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1981, 114 pp. Amb 4 làms. (Càtedra de Cultura catalana "Samuel Gili i Gaya", XLVII.) Les pp. 17-21 corresponents al poble dels Eixaders han estat reproduïdes e *Eixir*; Belianes, 1982, IV, 2ª època, núm. 32, pp. 7-10.

137. Manuel Fleché Rousse. Cartas de direcció espiritual

Introducció i comentaris. A *Cistercium*, Venta de Baños (Palencia), 1981, XXXIV, núm. 161, pp. 23-35. Hom n'edità extrets.

138. Sermó sobre la caritat discreta del P. Joan Barba, monjo de Santes Creus

A *Santes Creus. Butlletí de l'Arxiu Bibliogràfic*, Santes Creus 1981, VI, núm. 54, pp. 251-254. Hom n'edità extrets.

139. Un curiós encant a la plaça de Vallbona

A *Quaderns d'Història tarraconense*, Tarragona, Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, 1982, III, pp. 87-94. Hom n'edità extrets.

140. Fitxes per a la història de Belianes

A *Eixir*, Belianes 1982, V, 2ª època, núm. 35, pp. 21-22.

141. *El castell de Ciutadilla*

Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1982, 20 pp. + 3 plans del castell + 10 fotos. Publicat a *Ilerda*, XLIII, pp. 419-440.

142. Inventari dels béns mobles de Pere Joan Agulló

A *Recull Tomàs Forteza Segura (1920-1980)*. Tarragona 1983, pp. 33-56. Hom n'edità extrets.

143. *Vallbona. Guia espiritual i artística. [El monestir i el poble.]* Dibuixos de Joan Duch. Fotografies de Jaume Calafell. Vallbona, Monestir cistercenc de Santa Maria, 1983, 100 pp. + 1 f. + 29 làms. +3 làms. pleg.

144. Santa Lucía la Real. Notas históricas

A *Cistercium*, Venta de Baños (Palencia), 1983, XXXV, núm. 165, pp. 255-348 + 4 làms. Hom n'edità extrets.

145. Nova informació sobre Vallsanta

A *Recerques de les Terres de Ponent*, Tàrrrega 1983, IV, pp. 37-46. Hom n'edità extrets.

146. Cartes Catalanes de l'Epistolari del P. Palau

Introducció i edició a *Analecta sacra Tarraconensia*, Barcelona 1983, vols. 53-54, pp. 117-134. Hom n'edità extrets.

147. L'abadessa Maria de Llúria, mestra d'esperit

A *Analecta sacra Tarraconensia*, Barcelona 1983, vols. 51-52, Barcelona, 1983, pp. 39-70. Hom n'edità extrets.

148. Notes sobre pasturatge i criaça d'animals, extretes de l'arxiu de Vallbona (1157-1834)

A *Miscel·lània Fort i Cogul*, Montserrat 1984, pp. 277-286. Hom n'edità extrets.

149. L'Abaciologi "vell" de Vallbona. (1157-1834)

A *Butlletí Arqueològic*, Tarragona, R. Societat arqueològica Tarraconense, 1980, època V, núm. 2, pp. 153-158. Hom n'edità extrets.

150. *Llibre de Goigs i Devocions de Vallbona, atribuïts a l'Abadessa Jerònima de Boixadors (1554-1562)*

Pròleg i comentari. Transcripció per Francina Solsona. Vallbona de les Monges, Fundació Roger de Belfort, 1986, 11 pp. + 1 f.s.n. + L goigs, il.

151. Història i cultura de la Vall del Corb

A *La Vall del Corb*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1986, pp. 76-134. Hom n'edità extrets.

152. *Apunts sobre aigües, peixeres i molins extractats de les Actes Notarials de Vallbona (1157-1748)*. Solsona, Grup de Recerques de les Terres de Ponent, 1987, 16 pp.

153. Forasteries del Cenobi de Vallbona. A *Ilerda*, Lleida 1987, XLVII.

OBRES MENORS

El problema comarcal. Les enquestes de la "Biblioteca Vallconda". Institut d'història comarcal. Vallbona de les Monges, Baixa Segarra. Tàrraga, imp. F. Camps Calmet, 1931, 2 ff.

A tots els de la Conca de Barberà. Entorn del problema comarcal de Catalunya. A *Aires de la Conca*, Montblanc, 1931, VII, núm. 156, p.5.

Vallbona de las Monjas rinde tributo de honor y de memoria a sus héroes y mártires... Lunes de Pascua, 29 mayo 1939. Tàrraga, imp. F.Camps Calmet, 1939, 4 ff.

Guión espiritual de Navidad. Santo tiempo de Adviento. La Purísima. Santa Lucía. Santo Tomás. Navidad. San Esteban. Santos Inocentes. San Silvestre. Circuncisión. Epifanía. San Antonio. Candelaria. Barcelona, Junta Provincial de Protección de Menores, 1941, V ff. + 1 f. S.n., il. amb boixos acolorits a mà.

Algunas huellas de nuestra tradición. [*Notes històriques sobre el Monestir de Santa Maria i el poble de Vallbona de les Monges.*] A *Vallbona de les Monges als Sants Metges Màrtirs Cosme i Damià*, Tàrraga, imp. F. Camps Calmet, 1950, pp. 10-16, il.

Dels Piquers. Assaig sobre l'etimologia del cognom Piquer

Barcelona 1955, 4 ff. + 4 làms. reproduint en facsímil els gravats III, IV, XIV i XVIII i les pp. 6, 38, i 48 de l'obra d'Allain Maneson Mallet, *Les travaux de Mars* (París, 1684, vol. III).

Noticias históricas. [*Sobre el poble de Vallbona de les Monges.*] A *Fiesta Mayor de Vallbona de las Monjas. Programa oficial...* Barcelona 1957, f. 4 s.n.

In puero spes

[*Glossa sobre un ex-libris gravat al boix per Enric-C. Ricart.*] Barcelona 1973, ff. s.n. 8-9, il.

Vallbona de les Monges. A *Rutes d'aproximació cultural de Catalunya en l'àmbit del Principat*, patrocinat per la Capitania General de la 4ª Regió Militar i la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1982, ff. 7-10, il. [Publicat en català i castellà.]

ARTICLES

Articles per al *Diccionario de Historia Eclesiástica de España*, Madrid, C.S.I.C., (t.I, 1972 – t.IV, 1975) relatius a l'abadessa *Maria de Llúria* (t.II, p. 1375) i als monestirs de *Colobres* (t.III, p. 1551), *Sorboles* (íd., p. 1678) i *Vallbona* (íd. pp. 1699-1700) i al seu fundador *Ramon de Vallbona* (t.IV, p. 1210).

Articles per a la *Gran Enciclopèdia Catalana*, Barcelona, sobre el monestir de *Santa Maria de Vallbona* (t.15, pp. 207-209) i els pobles de *Montblanquet* (t.10, p.220), *Rocallaura* (t.12, p. 665), i *Vallbona de les Monges* (t.15, p.207) i sobre *Josep Pedragosa i Montclús* (t.11, p. 396), *Narcís Pla i Deniel* (t.11, p. 649), *Ramon Pomés i Soler* (t.11, p. 769), *Protecció a la infància* (t.12, p.120) i *Tribunals de Menors* (t.14, p. 692).

Articles publicats a la revista ciclostilada *La fulla de Vallbona*, Vallbona de les Monges, 1975, sense numerar ni paginar:

Vallbona, lloc de silenci i pregària – La història de Vallbona a l'abast de tothom. I: Orígens i creixement del poble. II: Estadístiques de caràcter geogràfic. III: Menestrals establerts durant les èpoques de fundació i de creixement del municipi – Montblanquet, Rocallaura, Vallbona de les Monges – Itineraris vallbonins (1-5).

CRÍTQUES BIBLIOGRÀFIQUES

Nombroses crítiques bibliogràfiques publicades durant els anys de 1945 a 1969, principalment a les revistes:

Boletín de actividades (Barcelona)

Bordón (Madrid)

Perspectivas pedagógicas (Barcelona)

Pro Infancia y Juventud (Barcelona)

Revista Española de Pedagogía (Madrid)

REPERTORIS QUE PUBLIQUEN BIBLIOGRAFIA DE JOSEP-JOAN PIQUER

Palau, *Manual del librero*, 1961, XIII, p. 280.

C.S.I.C., *Repertorio de medievalismo hispánico*, III, pp. 217-219.

Soberanas, A., *Index tarraconensis*.

C.S.I.C., Instituto Enrique Flórez, *Bibliografía de historia eclesiástica*.

OBRES DE JOSEP-JOAN PIQUER I JOVER A:

Biblioteca de Catalunya. Barcelona

<http://www.bcn.cat/>

Biblioteca Comarcal Josep Finestres. Cervera

<https://ca-es.facebook.com/Biblioteca.Cervera>

http://ccsegarra.cat/mapa_recursos_inclusio/fitxa.php?id=Biblioteca+Comarcal+Josep+Finestres.+Cervera

Biblioteca Central Comarcal. Tàrraga

<http://www.ajtarrega.es/biblioteca>

Biblioteca de Ciències Socials de la UAB. Campus de la UAB. Bellaterra

<http://www.uab.cat/web/biblioteca-de-ciencies-socials-1257330527319.html>

Arxiu Comarcal de l'Urgell. Tàrraga

http://xac.gencat.cat/ca/llista_arxius_comarcals/urgell

Arxiu Comarcal d'Osona. Vic

http://xac.gencat.cat/ca/llista_arxius_comarcals/osona

Biblioteca d'Estudis Locals. GRTP-Vallbona/Urgell

ELS EX-LIBRIS DE JOSEP-JOAN PIQUER I JOVER

Ja de ben jovenet, Josep-Joan Piquer, estudiós i amant dels llibres, amb vocació de bibliòfil, va començar a interessar-se pels Ex-libris i a col·leccionar-los.

Va entrar a l'Associació Catalana d'Exlibristes i va encarregar el seu primer Ex-libris¹ (fig.1). El segon és una nova versió del primer (fig.2). Aquests gravats expressen el llinatge: Piquer Cussó, els cognoms del seu pare i Jover Torremader, els de la seva mare. En aquesta època ell és encara un jove amb molta imaginació, hereu d'aquell adolescent que signava els seus articles amb el pseudònim de Rocamur de Vallconda, com si fos un cavaller amant de grans gestes.

El tercer Ex-libris (fig.3) segueix la mateixa línia dels anteriors, però amb una variant significativa. L'orla conté, a més del seu nom, un lema que l'acompanyarà tota la vida: *Per angusta, ad augusta*.

El seu camí fou difícil i estret. En la seva primera infantesa, quan només tenia tres anys, va viure una tragèdia terrible amb l'assassinat dels seus pares i el desarrelament que el succeí. Va haver de treballar i lluitar molt per assolir un títol universitari i més tard, una feina d'acord amb els seus coneixements. *Però a la fi -creia ell- hi ha sempre l'esperança d'un futur millor*.

Anys més tard i en una època més tardana, aquest fou un altre Ex-libris que encarregà (fig.4) i les tres versions amb què es publicà (fig.5 i 6). Té un aire de més modernitat i se centra en aquest lema de vida. *Per angusta, ad augusta* significa que l'esforç, el treball incansable, la dedicació i el compromís, malgrat siguin un camí ple de dificultats, sempre arriba un punt en què s'eixampla i dona bons fruits (fig.5 i 6).

Finalment, el seu darrer Ex-libris (fig.7) fou obra del gravador Enric-Cristòfol Ricart i Nin (1893-1960). Segons diu el mateix Piquer "el gravador Enric-C. Ricart ha volgut personificar l'infant oferint-nos una versió nova del "Putto col delfino" (Geni amb un delfí), famós bronze d'Andrea del Verrocchio (1435-1488), que es conserva en el Palau de la Senyoria, de Florència. El moviment, la gràcia, la joia, la simpatia, la tendresa, l'espiritualitat que es manifesten a través d'aquella bella escultura realista, traçada segons els cànons dels grans mestres florentins, que el nostre boix recorda, constitueixen també un símbol d'aquella porció nobilíssima de l'humana llinatge que encara creu, espera i estima"². En ell s'hi reflecteix la seva vocació pedagògica dedicada als infants i joves més desfavorits: els sense llar i els delinqüents. *In puero spes* revela d'una banda la seva pròpia experiència vital. Ell també fou un infant sense llar, tot i que en la dels seus oncles, Manuel i Rosa,

1. Aquest text ha estat revisat per Francesc Orenes i Navarro, expert en el tema.

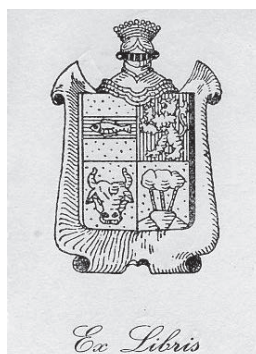
2. Piquer i Jover, J.J. *In puero spes*. Barcelona, imp- S.A.D.A.G., 1959, 1 f. + 1 lám. (Veure *Bibliografia, Obres Menors*).

de Vallbona hi trobà una llar substitutiva que li donà seguretat i amor. Ens deia a vegades que ell també hauria pogut anar a parar a un orfenat, si no l'haguessin acollit en una nova família. Ben segur que aquesta experiència vital el portà a interessar-se i dedicar-se als infants abandonats.

D'altra banda, aquest lema també és una declaració d'esperança i de projecció de futur. La infància és el futur i ell ho sabia abastament. "*Avui, com ahir, l'esperança només es pot recolzar en l'infant que juga, riu i plora sincerament, en el nin pur que no coneix enemics ni mentida, que tot ho arrisca i ho dóna, que gronxa la seva pensa en el coixí de les més fines fantasies i de les més inversemblants aventures, que sent el batec creador de la poesia del viure, que parla sovint amb els àngels i sempre s'acull sota la mirada benèvola de Déu*"³. Per això es va esmerçar en procurar una bona educació i unes oportunitats laborals als nens i nois que no les havien tingudes en la pròpia llar. *In puero spes* és el resum de tota la seva tasca educativa com a pedagog i també com a pare.

Finalment, aquest Ex-libris (Fig.8) no el va encarregar ell. És el que va editar la Biblioteca de Catalunya per al llegat Piquer-Pomés, un fons documental de llibres i gravats dipositat en aquesta biblioteca, on la Carlota Pomés hi desenvolupà la seva tasca professional com a bibliotecària durant més de quaranta anys.

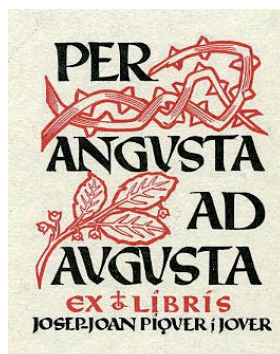
3. Piquer i Jover, J.J. *Op. cit.*

(1)

(3)

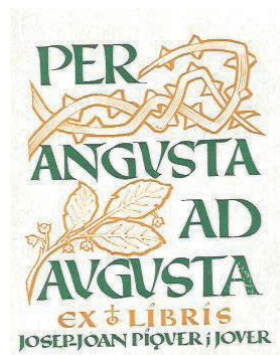
(4)

(5)

(6)

(7)